Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
2024-2029

Επιτροπή Αλιείας

2024/0263(NLE)

24.2.2025

***

ΣΧΕΔΙΟ ΣΥΣΤΑΣΗΣ

σχετικά με την πρόταση απόφασης του Συμβουλίου που αφορά τη σύναψη, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του πρωτοκόλλου εφαρμογής (2025-2030) της συμφωνίας σύμπραξης στον τομέα της βιώσιμης αλιείας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αφενός, και της κυβέρνησης της Γροιλανδίας και της κυβέρνησης της Δανίας, αφετέρου
(COM(2024)0479 – C10-0227/2024 – 2024/0263(NLE))

Επιτροπή Αλιείας

Εισηγήτρια: Emma Fourreau

Υπόμνημα για τα χρησιμοποιούμενα σύμβολα

*	Διαδικασία διαβούλευσης
***	Διαδικασία έγκρισης
***I	Συνήθης νομοθετική διαδικασία (πρώτη ανάγνωση)
***II	Συνήθης νομοθετική διαδικασία (δεύτερη ανάγνωση)
***III	Συνήθης νομοθετική διαδικασία (τρίτη ανάγνωση)

(Η ενδεικνυόμενη διαδικασία στηρίζεται στη νομική βάση που προτείνεται στο σχέδιο πράξης.)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίδα

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ.....4

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ.....5

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: ΟΝΤΟΤΗΤΕΣ Ή ΠΡΟΣΩΠΑ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙ ΤΙΣ ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΗΝ ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ.....8

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με την πρόταση απόφασης του Συμβουλίου που αφορά τη σύναψη, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του πρωτοκόλλου εφαρμογής (2025-2030) της συμφωνίας σύμπραξης στον τομέα της βιώσιμης αλιείας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αφενός, και της κυβέρνησης της Γροιλανδίας και της κυβέρνησης της Δανίας, αφετέρου (COM(2024)0479 – C10 0227/2024 – 2024/0263(NLE))

(Έγκριση)

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

– έχοντας υπόψη το σχέδιο απόφασης του Συμβουλίου (14652/2024),

– έχοντας υπόψη το σχέδιο πρωτοκόλλου για την εφαρμογή της συμφωνίας σύμπραξης στον τομέα της βιώσιμης αλιείας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αφενός, και της κυβέρνησης της Γροιλανδίας και της κυβέρνησης της Δανίας, αφετέρου (2025-2030, (14781/24),

– έχοντας υπόψη την αίτηση έγκρισης που υπέβαλε το Συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 43 παράγραφος 2 και το άρθρο 218 παράγραφος 6 δεύτερο εδάφιο στοιχείο α) σημείο v) της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (C10-0227/2024),

– έχοντας υπόψη τη δημοσιονομική αξιολόγηση που εξέδωσε η Επιτροπή Προϋπολογισμών,

– έχοντας υπόψη το μη νομοθετικό ψήφισμά του της ...[1] σχετικά με το σχέδιο απόφασης,

– έχοντας υπόψη το άρθρο 107 παράγραφοι 1 και 4, καθώς και το άρθρο 117 παράγραφος 7 του Κανονισμού του,

– έχοντας υπόψη τη σύσταση της Επιτροπής Αλιείας (A10-0000/2025),

1. εγκρίνει τη σύναψη της συμφωνίας·

2. αναθέτει στην Πρόεδρό του να διαβιβάσει τη θέση του Κοινοβουλίου στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή, καθώς και στις κυβερνήσεις και στα κοινοβούλια των κρατών μελών αφενός, και της Γροιλανδίας και της Δανίας, αφετέρου.

[1] Κείμενα που εγκρίθηκαν την ημερομηνία αυτή, P10_TA(0000)0000.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Στα τέλη του 2024, η Γροιλανδία και η Ευρωπαϊκή Ένωση υπέγραψαν νέο πρωτόκολλο εφαρμογής της συμφωνίας σύμπραξης βιώσιμης αλιείας (ΣΣΒΑ) (2025-2030). Πρόκειται για μικτή συμφωνία που επιτρέπει στα σκάφη της ΕΕ να αλιεύουν είδη όπως ο γάδος, η ιππόγλωσσα Γροιλανδίας, το κοκκινόψαρο ή η γαρίδα της Αρκτικής. Σε αντάλλαγμα, η Ένωση θα καταβάλλει χρηματοδοτική συνεισφορά ύψους 17 296 857 EUR ευρώ ετησίως —επιπλέον των τελών που καταβάλλουν οι εφοπλιστές—, εκ των οποίων τα 14 096 857 EUR εξασφαλίζουν δικαιώματα πρόσβασης και τα 3 200 000 EUR προορίζονται για τη στήριξη και την εφαρμογή της αλιευτικής πολιτικής της Γροιλανδίας. Τα τελευταία χρόνια, η αλιευτική συμφωνία έχει επιτρέψει σε περίπου δέκα αλιευτικά σκάφη της ΕΕ να δραστηριοποιούνται στα ύδατα της αυτόνομης περιοχής. Το νέο πρωτόκολλο περιγράφει λεπτομερώς τους κανόνες και τις διατάξεις που διέπουν την εν λόγω πρόσβαση.

Η αλιεία στη Γροιλανδία

Η αλιεία αποτελεί βασικό τομέα δραστηριότητας για τη Γροιλανδία από κοινωνικοοικονομική και πολιτιστική άποψη. Αντιπροσωπεύει το 15 % της απασχόλησης και περισσότερο από το 90 % των εξαγωγών της περιοχής. Η παράκτια αλιεία αποτελείται κυρίως από μικρά σκάφη (dhingies). Συντηρεί την τοπική οικονομία και τις θέσεις εργασίας. Πολλές απομακρυσμένες κοινότητες Inuit εξαρτώνται από την αυτοσιτιστική αλιεία. Η περιοχή διαθέτει επίσης ανεπτυγμένο αλιευτικό στόλο ανοικτής θαλάσσης και έχει σε ισχύ αλιευτικές συμφωνίες που επιτρέπουν σε ξένα σκάφη να αλιεύουν στην υπεράκτια περιοχή. Η αλιεία στη Γροιλανδία, στο ευάλωτο θαλάσσιο περιβάλλον της Αρκτικής, πλήττεται από τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, με ιδιαίτερα αρνητικό αντίκτυπο στα αλιευόμενα είδη. Η Γροιλανδία έχει θεσπίσει μέτρα για τον περιορισμό των επιπτώσεων της αλιείας στο θαλάσσιο περιβάλλον, όπως: απαγόρευση απορρίψεων, σχέδιο διαχείρισης παρεμπιπτόντων αλιευμάτων, κ.λπ.

Νέο πρωτόκολλο για την εφαρμογή της ΣΣΒΑ

Το νέο πρωτόκολλο που υπεγράφη ισχύει για 6 έτη, γεγονός που παρέχει σταθερότητα και προβολή στα ενδιαφερόμενα μέρη. Θεσπίζει διατάξεις που ρυθμίζουν την πρόσβαση των ευρωπαϊκών σκαφών στα ύδατα και τη συνεργασία με τη Γροιλανδία, ιδίως σχετικά με: τις αλιευτικές δυνατότητες, τα παρεμπίπτοντα αλιεύματα, την επιστημονική συνεργασία, τα μέτρα ελέγχου και την παρακολούθηση, τις εποπτεύουσες αρχές, τις αλιευτικές ζώνες, τους παρατηρητές κ.λπ.

Ένα ιδιαίτερο χαρακτηριστικό της συμφωνίας είναι ότι τα αλιεύματα ρυθμίζονται με βάση τις αλιευτικές δυνατότητες που καθορίζονται ετησίως. Η εισηγήτρια ανησυχεί για το γεγονός ότι η εκ των υστέρων αξιολόγηση δείχνει ότι τα συνολικά επιτρεπόμενα αλιεύματα (TAC) για αρκετά από τα στοχευόμενα είδη υπερβαίνουν τα όρια που καθορίζονται από τις επιστημονικές

γνωμοδοτήσεις. Οι συνθήκες που προκύπτουν από την αποδεδειγμένη υπεραλίευση και την αβεβαιότητα λόγω έλλειψης στοιχείων απειλούν τους πληθυσμούς ιχθύων και τη βιωσιμότητα της αλιείας, όπως συμβαίνει με τις γαρίδες της Αρκτικής στα ανατολικά. Συνεπώς αρκετές ενδεικτικές αλιευτικές δυνατότητες μειώθηκαν. Το δεύτερο σημείο που χρήζει προσοχής συνδέεται με την ανάγκη για πρόσθετα δεδομένα σχετικά με τα στοχευόμενα είδη και τα θαλάσσια οικοσυστήματα.

Ο προγραμματισμός της τομεακής στήριξης θα εγκριθεί εντός 3 μηνών από την εφαρμογή του πρωτοκόλλου. Χάρη στην τομεακή στήριξη που χορηγήθηκε τα τελευταία έτη, έχουν παρασχεθεί πόροι για έρευνα και επιστημονικές εκτιμήσεις, για τη διαχείριση της γροιλανδικής αλιείας και για την παράκτια αλιεία μικρής κλίμακας. Η αξιολόγηση του τελευταίου πρωτοκόλλου παρέχει θετικά αποτελέσματα.

Πορίσματα και συστάσεις

Η εισηγήτρια υπενθυμίζει τη σημασία που έχει η ΣΣΒΑ και οι αλιευτικές σχέσεις μεταξύ Γροιλανδίας και ΕΕ, δεδομένων των τρεχουσών διπλωματικών εντάσεων με τις ΗΠΑ και της κλιματικής κρίσης που επηρεάζει την Αρκτική Η αλιευτική συμφωνία παρέχει στήριξη στον αλιευτικό τομέα, κάτι που χαιρετίζεται από τις αρχές και πολλούς φορείς της κοινωνίας των πολιτών στη Γροιλανδία. Είναι ευπρόσδεκτο το γεγονός ότι η χρηματοδοτική συνεισφορά της Ένωσης, η στήριξη στον τομέα της αλιείας και τα τέλη που καταβάλλουν οι εφοπλιστές έχουν αυξηθεί.

Η εισηγήτρια καλεί την ΕΕ να παράσχει μεγαλύτερη στήριξη στις παράκτιες αλιευτικές κοινότητες, σεβόμενη τα δικαιώματα των αυτόχθονων πληθυσμών και τις κατευθυντήριες γραμμές του FAO για την αλιεία μικρής κλίμακας. Κρίνεται επίσης σκόπιμο να συμπεριληφθούν στη συμφωνία και οι πληθυσμοί αυτοί αλλά και οι ΜΚΟ. Μια ακόμη θετική εξέλιξη είναι η στήριξη της Ένωσης στους τομείς του ελέγχου, της καταπολέμησης της ΠΑΑ αλιείας, της συλλογής δεδομένων και της επιστημονικής έρευνας.

Η εισηγήτρια τονίζει τις περιβαλλοντικές προκλήσεις της συμφωνίας. Όπως έχει τονίσει το Κοινοβούλιο ήδη από το 2021, είναι σημαντικό να συνεχιστούν οι προσπάθειες για τη συλλογή δεδομένων και την καταπολέμηση της υπεραλίευσης, και να τηρούνται οι επιστημονικές γνωμοδοτήσεις για τον καθορισμό των ΤΑC στη Γροιλανδία και την κατανομή των ετήσιων αλιευτικών δυνατοτήτων στην ΕΕ. Η Ένωση, αν και αλιεύει μικρότερες ποσότητες, πρέπει να τηρεί την αρχή της προφύλαξης. Ο ορισμός του πλεονάσματος είναι αμφισβητήσιμος σε ορισμένες περιπτώσεις. Οι αλιευτικές δραστηριότητες των ενωσιακών σκαφών έχουν επίσης αντίκτυπο στα οικοσυστήματα του θαλάσσιου πυθμένα, γεγονός που συνεπάγεται αυξημένη ανάγκη για εντοπισμό και προστασία των ευάλωτων θαλάσσιων οικοσυστημάτων, με τη συνδρομή του τομέα.

Τέλος, η εισηγήτρια ζητά η εν λόγω αλιευτική συμφωνία να ενταχθεί στο πλαίσιο της περιφερειακής διακυβέρνησης της αλιείας. Ως αποτέλεσμα των ανταλλαγών ποσοστώσεων, οι

μετά το Brexit σχέσεις με τις παράκτιες χώρες, συμπεριλαμβανομένης της Νορβηγίας, συνδέονται στενά με τη συμφωνία. Η Ένωση και η Γροιλανδία πρέπει να ενισχύσουν τη συνεργασία και τη διαφάνεια στο πλαίσιο των ΠΟΔΑ και των συμφωνιών παράκτιων κρατών. Σε ευρύτερο πλαίσιο, η Ένωση οφείλει να πράξει περισσότερα για την προστασία των ειδών και του θαλάσσιου περιβάλλοντος στην Αρκτική.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: ΟΝΤΟΤΗΤΕΣ Ή ΠΡΟΣΩΠΑ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙ ΤΙΣ ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΗΝ ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ

Σύμφωνα με το άρθρο 8 του παραρτήματος Ι του Κανονισμού, η εισηγήτρια δηλώνει ότι έλαβε εισηγήσεις από τις ακόλουθες οντότητες ή πρόσωπα κατά την εκπόνηση του σχεδίου έκθεσης:

Οντότητα και/ή πρόσωπο
Αντιπροσωπεία της Γαλλίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση
Αντιπροσωπεία της Γερμανίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση
Αντιπροσωπεία της Δανίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση
Υπουργείο Αλιείας της Γροιλανδίας
Oceana
Europêche
ΓΔ MARE (Επιτροπή)

Ο ανωτέρω κατάλογος συντάσσεται υπό την αποκλειστική ευθύνη της εισηγήτριας.

Όταν φυσικά πρόσωπα προσδιορίζονται στον κατάλογο με το όνομά τους, με τα καθήκοντά τους ή και με τα δύο, ο εισηγητής δηλώνει ότι υπέβαλε στα ενδιαφερόμενα φυσικά πρόσωπα τη Δήλωση περί ιδιωτικότητας αριθ. 484 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do), η οποία ρυθμίζει τους όρους που ισχύουν για την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα τους και τα δικαιώματα που συνδέονται με αυτή την επεξεργασία.